

LEKTIONSPLANERING

Flickornas historia – En översikt

Innan filmen

1. Börja lektionen med att eleverna får nämna kända män och kvinnor från historien.
Skriv upp namnen på whiteboarden

Diskutera namnen – och vilka de är. Kulturpersonligheter, maktperson eller historiska kändisar?
Varför blev de kända?

Fick ni många eller få kvinnliga namn? Vad beror det på? Jämför resultaten.

2. En granskning av historieböckerna i svenska skolan visar att man har glömt kvinnorna.

I en av de granskade böckerna finns fler namngivna nazister än kvinnor – 31 nazister och 21 kvinnor.

13 procent av de historiska personerna som nämns i böckerna är kvinnor.

Diskutera vad detta kan bero på?

Hade kvinnor inget inflytande i samhällslivet, politiken? Har de inget i historieböckerna att göra?
Förfalskar man historien om man tar med mer kvinnor?

Kommentar

En del kritiker menar att det blir historieförfalskning om man skulle ha med fler kvinnor i historieböckerna. Andra menar att man inte forskat om kvinnorna eller ställt frågan vilken påverkan de haft. I läroböcker som handlar om nutidshistoria finns ytterst få kvinnor med.

Ord att gå igenom innan filmen

Byråkrati – Byråkrati är den struktur som skapats för att styra en större organisation, till exempel en nation. En person som ingår i en byråkrati kan kallas byråkrat. I nedsättande bemärkelse betyder termen ämbetsmannavälde.

Institutionalisera – I filmens betydelse är det att makten går från personlig makt till att den blir formell under delar av statsapparaten. Lagen sköts till exempel av domstolar. Utbildning av ett skolväsende och så vidare.

Träl – Nordiskt ord för slav under nordisk järnålder och medeltid.

Hysterisk – Termen myntades av Hippokrates och kommer från egyptiernas föreställning att livmodern kunde vandra runt i kroppen och förorsaka olika sjukdomsliknande tillstånd. "Hysteri". Det var fram till 1900-talet läkarvetenskapens benämning på en typ av psykiska störningar, som ansågs vara kvinnliga störningar och därav benämningen "hysterikor" för de drabbade kvinnorna.

Patriarkat – Patriarkat betyder "fadersvälde" och kommer från Grekland. Det är ett samhällssystem där män har den ledande makten och de flesta positioner inom politiska, ekonomiska och religiösa institutioner domineras av män. Inom familjen är det i regel fadern eller en fadersfigur som har auktoritet över kvinnor och barn.

Matriarkat – Det är en samhällsordning där den sociala, politiska och ekonomiska makten innehas av mödrar och kvinnor.

Entreprenör – Termen syftar i regel på grundaren av ett företag. I vidare bemärkelse används termen om en person är drivande och arbetar hårt för att nå framgång.

Frågor

1. Varför anser Dick Harrison att kvinnor är "glömda" i svenska läromedel och historieböcker?
2. En del argumenterar om att man inte kan kvotera in kvinnor i historieböckerna. Vad säger Dick Harrison om detta?
3. Hur var kvinnans roll under vikingatiden?
4. Ge exempel på hur kvinnorna visade sin makt?
5. Hur var kvinnans roll under medeltiden?
6. Ge exempel på en mäktig kvinna och på vilket sätt hon utövade makt. Direkt och indirekt.

7. Stormaktstiden innebar en tillbakagång för framförallt kvinnliga regenter. Varför?
8. Hur kom det sig att kvinnor blev framgångsrika entreprenörer under 1700-talet?
9. Hur var kvinnans roll vid denna tid på bondenivå?
10. På 1800-talet industrialiseras Sverige och människor flyttar till städer. Vad innebar det nya samhället för kvinnorna?
11. Vad innebar sjukdomen "hysteri"?
12. 1900-talet innebar en rad förändringar för kvinnor rent politiskt, nämn några?
13. Hur var inledningen på 1900-talet?
14. När blev kvinnor demokratiskt sett jämställd med mannen?
15. Är vi jämställda idag?
16. Vad kan göras mer?

KREATIVA UPPGIFTER

1. Skriv och berätta under vilken epok du skulle vilja vara kvinna. Förklara bakgrund, fördelar och nackdelar med epoken. Berätta också vilken klass du skulle vilja tillhöra.
2. Gör en podcast där ni diskuterar framgångsrika kvinnor – vilka fördelar de hade – och vilka motgångar de hade – och svårigheter som de övervann. Varje person i podcasten läser in sig på en person som de kan berätta om. I podcasten jämför ni deras liv och gärningar. Ta gärna med hur eftervärlden uppfattar dem.
3. Beskriv en dag i en kvinnas liv i historien. Välj tidsperiod och samhällsklass. Redovisa för klassen.